

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom dňa 6. júna 2017 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **B. D.**, pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov spolupáchatelstvom § 20, § 270 ods. 2 Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie veci Okresnému súdu Trnava, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného **B. D.**, vedená na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 7T/45/2015, sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trnava, pod sp. zn. 7T/45/2015, je obžalovaný **B. D.** trestne stíhaný pre konanie kvalifikované ako zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov spolupáchatelstvom §20, § 270 ods. 2 Tr. zák.

Obžalovaný písomným podaním zo dňa 25. apríla 2017 vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Trnava, ktorú odôvodnil tým, že svedok v jeho trestnej veci **I. K.** mu mal po niekom odkázať, že má známosti, peniaze, dobrých advokátov a hlavne svoju mamu, ktorá ide aj cez mŕtvolu, aby mu pomohla. Obžalovaný vo svojom podaní ďalej uviedol: „O týchto skutočnostiach o **I. K.** niečo viem, nakoľko ho dobre poznám ako už vyššie spomínam, však tieto závažné skutočnosti mi potvrdil dnešným dňom list od mojej rodiny, resp. mojej matky a ten je hlavným dôvodom mojej – tejto námietky zaujatosti a dôvodom na

odňatie a prikázanie veci inému súdu ako sú súdy v Trnave.“ Ako prílohu k podanej námietke zaujatosti pripojil obžalovaný list od svojej matky doručený mu 24. apríla 2017, v ktorom sa okrem iného uvádza: „K. sa chválil a rozprával, že on má známosti, teda jeho mama a že tak ako jednoducho vybavila s vyšetrovateľom, tak ľahko to zariadi aj na súde v Trnave, že tam má známych rodinných a ty za to, že si Ivanka udal, že za to z basy nevyjdeš, že tam zhniješ a podobné sprosté reči, že on ti to zariadi, že on má Gavalca advokáta a že pred ním majú rešpekt aj na prokuratúre aj na súde.“ Na základe uvedeného obžalovaný požiadal o odňatie veci Okresnému súdu Trnava a jej prikázanie okresnému súdu v inom krajskom meste.

Okresný súd Trnava predložil spis spolu s vyjadreniami všetkých sudcov tohto súdu na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu obžalovaného B. D. na odňatie a prikázanie veci. Z vyjadrení všetkých sudcov vyplýva, že sa necítia byť vo vzťahu k obžalovanému ani iným procesným stranám zaujatí, nemajú ani žiaden iný pomer k veci.

Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Trnava a inému súdu mimo obvodu pôsobnosti Krajského súdu v Trnave (ktorému by podľa návrhu obžalovaného mala byť jeho trestná vec prikázaná) preskúmal v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. podaný návrh, ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že v posudzovanom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Okresnému súdu Trnava a jej prikázanie inému súdu.

Podľa čl. 48 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky *nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.*

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku *z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.*

Odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (miestne nepríslušnému) súdu je výnimočným opatrením, pretože predstavuje prielom do ústavou garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi. Hoci zákon v citovanom ustanovení bližšie nevymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, v zmysle judikatúry

nimi treba rozumieť dôvody, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania (R 101-2000-I). Medzi dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. patrí aj vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania (porovnaj R 7/1984, R 101-2000-II). Zmenou súdu prostredníctvom aplikácie inštitútu upraveného v ustanovení § 23 Tr. por. však zároveň musí prísť k podstatne lepšiemu zabezpečeniu dosiahnutia účelu (účelov) trestného konania.

Dôležitými dôvodmi v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por. treba rozumieť predovšetkým také okolnosti, ktoré zabezpečujú nestrannosť a objektivitu súdneho konania ako hlavný predpoklad spravodlivého rozhodnutia (R 80/2001). Medzi dôležité dôvody okrem iného nepochybne patrí aj požiadavka zabezpečenia spravodlivého procesu vykonaného nestranným sudcom, či sudcami (senátom). Záruku, že vo veci bude konať nestranný sudca poskytuje obvinenému článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Z tohto článku okrem práva na určitú kvalitu spravodlivého procesu vyplýva aj „*právo na nestranného sudcu*“ (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 14. júla 2015, sp. zn. 2Ndt 14/2015).

Pri posúdení, či v danom prípade existujú dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či u miestne príslušného súdu možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu. Preto základná otázka, ktorú musel najvyšší súd v posudzovanej veci vyriešiť bola tá, či z vykonávania úkonov trestného konania v nej sú vylúčení všetci sudcovia Okresného súdu Trnava.

Obžalovaný svoj návrh na odňatie a prikázanie veci odôvodnil známosťami svedka K. a jeho matky na Okresnom súde Trnava. V tejto súvislosti najvyšší súd konštatuje, že súčasťou spisu na č. l. 196 sú aj vyjadrenia jednotlivých sudcov Okresného súdu Trnava, z ktorých vyplýva, že títo sa necítia byť zaujatí a nemajú žiadny pomer k predmetnej trestnej veci, ani k osobe obžalovaného. Ani po preštudovaní spisového materiálu najvyšší súd nezistil prítomnosť takých skutočností, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania sudcov tohto okresného súdu.

Najvyšší súd zároveň pripomína, že na konštatovanie existencie prípadnej zaujatosti musí byť existencia pomeru vzbudzujúceho objektívnu pochybnosť o nezaujatosti preukázaná. Nepostačuje preto len subjektívny, žiadnymi objektívnymi faktami nepodložený pocit obvineného založený výlučne na vlastnom nestotožnení sa s možným, pre neho nepriaznivým rozhodnutím orgánu, o vylúčenie ktorého ide (porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn.: 3Tdo/9/2008). Na pomer k veci nemožno usudzovať, ani výhradne, zo spôsobu, akým príslušný orgán (súd) vyhodnotil príslušné dôkazy.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade sú okolnosti uvádzané obžalovaným založené výhradne na jeho subjektívnych, ničím nepodložených domnienkach a „pocitoch“ a preto nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. na odňatie veci Okresnému súdu Trnava a jej prikázanie inému okresnému súdu mimo pôsobnosti Krajského súdu v Trnave, preto rozhodol tak, že trestnú vec obžalovaného B. D., vedenú pod sp. zn. 7T/45/2015 Okresnému súdu Trnava neodňal.

Nad rámec veci ešte najvyšší súd uvádza, že i keď obžalovaný spolu so žiadosťou o odňatie a prikázanie veci spojil i námietku zaujatosti voči všetkým sudcom, bolo jeho podanie posúdené výlučne ako návrh na odňatie a prikázanie veci, pretože v tomto inštitúte je už zahrnuté a ním konzumované i prípadné rozhodovanie o (ne)zaujatosti všetkých sudcov. Pri rozhodovaní o návrhu obžalovaného bolo totiž potrebné *inherentne* posúdiť i existenciu dôvodov prípadnej zaujatosti o všetkých sudcov okresného súdu.

P o u č e n i e: Proti tomto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 6. júna 2017

JUDr. Peter P a l u d a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Lucia Gočalová